

گیاهان دارویی (بخش دوم)

Medicinal Plants (Part 2)

MEDICINAL PLANTS
(PART 2)

دکتر مجید غیور مبرهن
متخصص تغذیه از انگلستان

وارفارین: بر اساس نتایج چند مطالعه صورت گرفته، مصرف گیاه جینسینگ به خصوص جینسینگ کره ای توانم با داروی وارفارین سبب کاهش فعالیت وارفارین در بدن می شود که ممکن است به علت اثرات شبه استروژنی جینسینگ باشد.

◀ گل مار (زراآوند) ▶

◀ مهم ترین موارد کاربرد ▶

◀ پایین آورنده فشار خون

◀ سمپاتولیتیک نورولپتیک

◀ تداخلات ▶

داروهای مهار کننده باز جذب سروتونین (فلوکستین، فلوروکسامین، سرتالین و سیتالوپرام): گیاه زراوند حاوی آلالکالوئیدی به نام رزربین می باشد که باعث افزایش سنتز سروتونین توسط نورون ها می شود. از سوی دیگر وظیفه داروهای مهار کننده باز جذب سروتونین نیز که برای درمان افسردگی به کار می روند افزایش میزان سروتونین می باشد، بنابراین مصرف توأم رزربین با این داروها از لحاظ تئوری می تواند به کاهش دوز مصرفی داروهای مهار کننده باز جذب سروتونین و در نتیجه کاهش عوارض جانبی این داروها کمک نماید.

بتا بلاکرها (پرو پرانولول، آتنولول، متپرولول و سوتالول): رزربین موجود در گیاه زراوند سبب تخلیه ذخایر مرکزی و محیطی کاتکول آمین ها شده و می تواند سبب افزایش شدید اثرات سمپاتولیتیک و عوارض جانبی داروهای بتا بلاکر شود.

داروهای مهار کننده آنزیم مونو آمین اکسیداز (MAOIS): داروهای مهار کننده آنزیم مونو آمین اکسیداز با مهار تجزیه کاتکول آمین ها سبب افزایش سطح ترکیباتی مانند اپی نفرین، نوراپی نفرین و دوپامین در بدن می شوند. از سوی دیگر رزربین با تخلیه ذخایر مرکزی و محیطی کاتکول آمین ها می تواند اثرات داروهای مهار کننده آنزیم مونو اکسیداز را معکوس و خنثی نماید.

◀ خون ساز

◀ محرک

◀ درمان بی اشتہایی و بی خوابی

◀ تداخلات ▶

واکسن آنفلوانزا: بر اساس یک مطالعه صورت گرفته، مصرف گیاه جینسینگ در افرادی که واکسن آنفلوانزا را دریافت می کنند سبب تحریک بیشتر و بهتر سیستم ایمنی بدن علیه ویروس آنفلوانزا می شود و علاوه بر کاهش بروز آنفلوانزا و سرماخوردگی، مقدار آنتی بادی تولید شده علیه ویروس و فعالیت سلول های NK (سلول های کشنده طبیعی) را نیز افزایش می دهد.

انسولین: گیاه جینسینگ دارای اثرات کاهنده گی قند خون می باشد و مصرف آن در بیماران مبتلا به دیابت نوع دوم تحت درمان با انسولین، سبب کاهش دوز مورد نیاز، افزایش اثربخشی انسولین، کاهش وزن بدن و بهبود وضعیت HbA_{P III NP} در این افراد می شود.

فنلزین: شواهد ضد و نقیضی وجود دارند که نشان می دهند مصرف توأم ترکیبات جینسینگ با داروی فنلزین که از داروهای مهار کننده آنزیم مونو آمین اکسیداز می باشد، تداخل دارد و منجر به بروز عوارض روانی مانند کابوس می شود.

Medicinal Plants

Medicinal Plants

صرف توان ببرین با تتراسایکلین که داروی اصلی در درمان وبا می باشد، ممکن است سبب کاهش جذب روده ای تتراسایکلین ها در بدن شود.

علف چای

- ◀ مهم ترین موارد کاربرد ▶
- ◀ ضد افسردگی، التهاب و ویروس
- ◀ تقویت کننده اعصاب

یکی از علل شناخته شده بروز افسردگی، کاهش میزان واسطه های عصبی در مغز می باشد که یکی از این واسطه ها سروتونین است و اثرات ضد افسردگی گیاه علف چای نیز مربوط به مهار باز جذب سروتونین و افزایش غلظت آن در سیناپس های مغز می باشد.

تداخلات

- ◀ بنزو دیاز پین ها (دیاز پام، لوراز پام، اگزاز پام، فلوراز پام، کلوناز پام و آلپرازولام) : گیاه علف چای دارای ماده فعالی به نام آمن توفلافون می باشد که می تواند اثرات داروهای بنزو دیاز پینی را مهار نماید.

- ◀ داروهای مهار کننده آنزیم مونو آمین اکسیداز (ترائیل سیپرومین، ایزو کربوکسازید، فنلزین، سلژلین و موکلوبماید) : بر اساس مطالعات انجام شده گیاه علف چای دارای اثرات ضعیف مهار کننده آنزیم مونو آمین اکسیداز در بدن می باشد اما اینکه اثر فوق دارای اهمیت بالینی است یا خیر به انجام مطالعات بیشتر در این زمینه نیاز دارد.

جینسنگ (جینسنگ چینی)

◀ مهم ترین موارد کاربرد ▶

- ◀ تقویت کننده سیستم ایمنی و سیستم قلبی و عروقی
- ◀ ضد آرژی
- ◀ پایین آورنده قند خون

هیدراتیس

◀ مهم ترین موارد کاربرد ▶

- ◀ ضد باکتری
- ◀ کمک به ترمیم زخم
- ◀ مقوی
- ◀ بندآورنده خونریزی
- ◀ ضد التهاب

◀ تداخلات ▶

تتراسایکلین ها: هیدراتیس همانند بسیاری از گیاهان دارای اثر ضد باکتری، حاوی ماده ببرین می باشد و در طب سنتی برای درمان وبا به کار می رود.